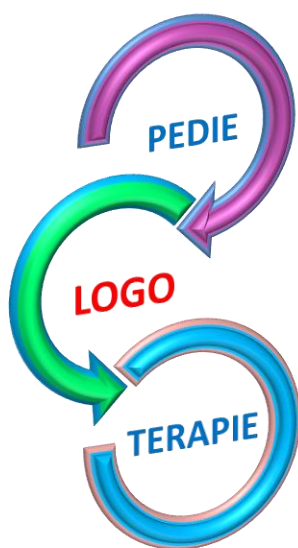

Logoterapia

Revista de logopedie a Centrului Logopedic Interșcolar Bacău
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bacău
Anul VIII, numărul 15, aprilie 2023

MINISTERUL EDUCAȚIEI

CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ BACĂU

Str. Oituz, Nr. 24, Loc. Bacău, Jud. Bacău, Cod Poștal 600266
Tel/Fax: 0234.557300, Web: www.cjrae-bacau.ro, E-mail: cjrae_bc@yahoo.com

CENTRUL LOGOPEDIC INTERȘCOLAR BACĂU

Logoterapia

Anul VIII, numărul 15, aprilie 2023

EDITURA CASEI CORPULUI DIDACTIC BACĂU

2023

ISSN 2501-1774

ISSN-L 2501-1774

CUPRINS

Maria-Ramona Petrea, <i>Modelul multifactorial al bâlbâielii - CALMS</i>	4
Maria Hongu, <i>Utilizarea PEAFc în contextul implantării cohleare - studiu de caz</i>	8
Irina-Gabriela Stoicescu, <i>Studiu de caz mutism selectiv, în contextul aplicării dispozitivelor Z-Vibe și a căștii Forbrain</i>	12
Ana-Maria Frigură, <i>Utilizarea platformei Timlogo în terapia dislaliei - studiu de caz</i>	20
Ioana-Dana Purcaru, <i>Utilizarea PEAFc și a platformei logopedice Timlogo în tulburările de limbaj asociate - studiu de caz</i>	24
Elena Marcu, <i>Evaluarea fluenței citirii în tulburările de învățare - studiu de caz</i>	27
Adriana Pavăl, <i>Dezvoltarea fluenței citirii folosind Proba de evaluare și antrenare a fluenței în citire (PEAFc) - studiu de caz</i>	32
Elena Pughineanu, Maria Archip, <i>Colaborarea logoped - psiholog. Studiu de caz</i>	35
Nicolae Bălan, <i>Metoda cuvântului „cheie” de învățare a alfabetului</i>	38
Nicoleta Veronica Ene, <i>Folosirea suportului vizual în dezvoltarea abilităților de vorbire în propoziții</i>	41

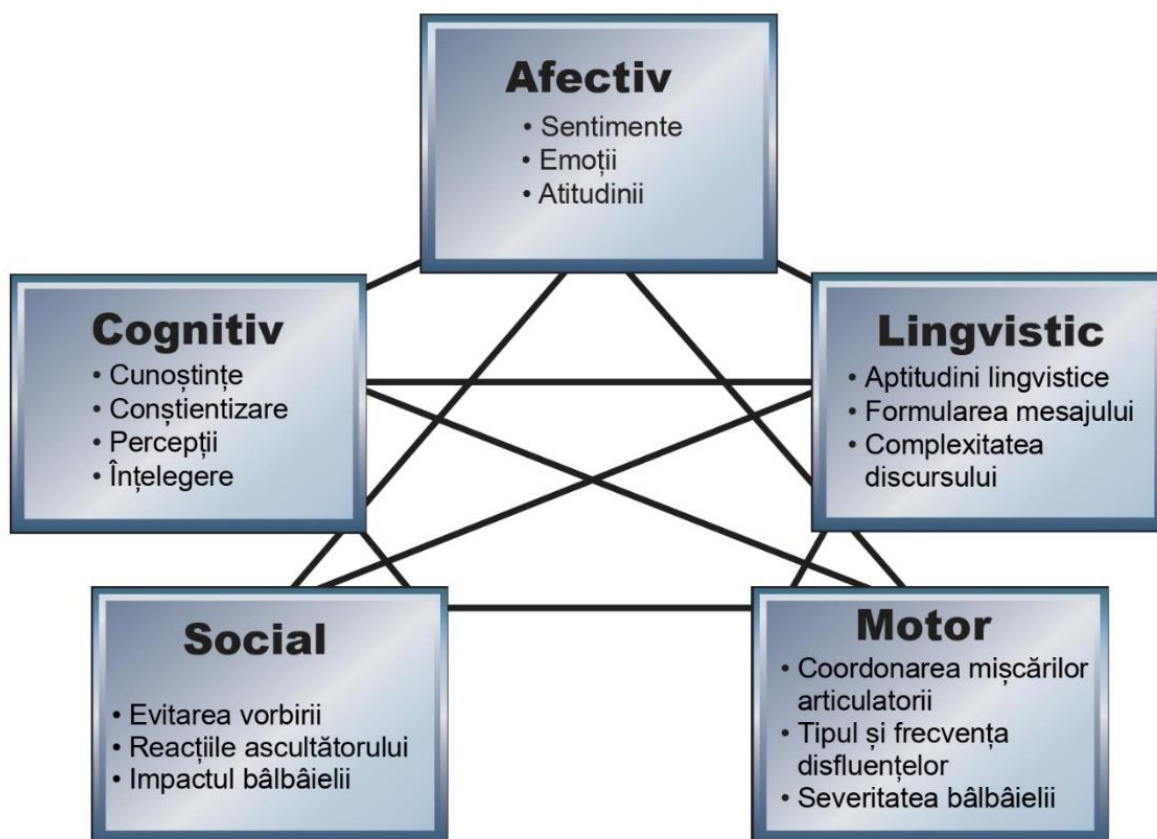
Modelul multifactorial al bâlbâielii - CALMS

Profesor logoped Maria-Ramona Petrea
Centrul Logopedic Interșcolar Bacău, C.J.R.A.E. Bacău

Bâlbâiala este o tulburare de comunicare, care constă în incapacitatea persoanei de a vorbi fluent. Mai exact, bâlbâiala implică diferite tipuri de disfluente: repetiții (repetarea unui sunet, silabă, cuvânt sau frază), prelungiri (alungirea unei consoane sau vocale), blocaje (fluxul vorbirii este complet oprit), precum și tipare de respirație anormale, circumlocuții sau evitarea cuvintelor, interjecții, ticuri verbale și ticuri motorii. Trăsătura comună pentru toate tipurile de bâlbâială este tensiunea care împiedică pronunția.

Bâlbâiala este cauzată de o combinație de factori genetici, neurologici și factori de mediu. Evazivitatea tulburării este evidentă atunci când observăm factorii care agravează sau ameliorează bâlbâiala. În 2004, Healey, Trautman & Susca au descris un model pe care l-au dezvoltat pentru a reflecta factorii multidimensionali care influențează modul în care se prezintă bâlbâiala și este experimentată de persoanele care se bâlbâie. Ei au numit acest model modelul CALMS (acronim pentru componentele pe care le-au identificat: cognitivă, afectivă, lingvistică, motorie și socială).

Modelul CALMS pentru bâlbâială

COGNITIV	Înțelegerea tulburării; cunoștințele despre bâlbâială ca tulburare și despre tehnicile de a o gestiona, percepțiile asupra bâlbâielii, conștientizarea tulburării.
AFECTIV	Sentimentele, emoțiile și atitudinile copilului asociate cu bâlbâiala.
LINGVISTIC	Competențele lingvistice ale copilului, abilitatea de formulare a mesajului oral și complexitatea discursului.
MOTOR	Controlul senzorio-motor al mișcărilor implicate în actul vorbirii; tipul de bâlbâială, frecvența, lungimea și severitatea simptomelor.
SOCIAL	Efectele contextului de comunicare asupra bâlbâielii, evitarea vorbirii, reacțiile diferiților ascultători și impactul (sau impactul perceput) pe care îl are bâlbâiala asupra relațiilor unei persoane.

Impactul fiecăruia dintre aceste cinci elemente va fi diferit pentru fiecare individ. Desigur, modelul explicativ nu este exhaustiv, fiind posibilă și prezența altor factori care determină bâlbâiala. Modelul CALMS oferă o modalitate ușor de gestionat de a privi bâlbâiala în ansamblu și de a lua în considerare punctele forte și nevoile fiecărei persoane într-un cadru terapeutic. În practică, modelul CALMS poate fi utilizat atât pentru evaluare, cât și pentru terapie, ca o modalitate de a trata bâlbâiala individualizat, pentru fiecare copil, de a proiecta activități și materiale terapeutice adecvate și, de asemenea, de a monitoriza progresul înregistrat în terapie.

În 2012, Charles E. Healey a dezvoltat și o baterie de evaluare a bâlbâielii, pentru copiii de vârstă școlară, care are la bază modelul multifactorial CALMS. Bateria include 23 de itemi, care evaluează cele cinci domenii ale bâlbâielii (cognitiv, afectiv, lingvistic, motor și social). Evaluarea CALMS nu oferă scoruri normate, dar evaluează fiecare zonă pe o scară de severitate de la 1 la 5 (1 = îngrijorare scăzută, 5 = îngrijorare ridicată) și compară punctele forte ale unui elev, subliniind în același timp nevoile acestuia.

Punctele forte ale evaluării CALMS: este cuprinzătoare și identifică în mod clar obiectivele terapiei. Cu toate acestea, nu oferă niciun punctaj sau norme pentru bâlbâială. Este un instrument pentru a compara zonele de impact ale bâlbâielii la copilul școlar; nu compară un elev cu alți elevi.

Itemii pentru **componenta cognitivă** vor clarifica următoarele aspecte:

- Ce informații are elevul despre bâlbâială?
- Poate elevul să-și identifice propria bâlbâială?
- Poate elevul să identifice bâlbâiala la altcineva?
- Ce strategii de fluentă cunoaște elevul? Câte utilizează?

Întrebări de evaluare pentru **componenta afectivă**:

- Cum se simte elevul cu privire la bâlbâiala sa?
- Elevul își ascunde bâlbâiala sau nu vorbește din cauza bâlbâielii sale?
- De ce crede elevul că se bâlbâie?

Întrebări de evaluare pentru **componenta lingvistică**:

- Elevul are o tulburare de pronunție?
- Elevul are o tulburare de limbaj?
- Există alte probleme de comunicare sau educaționale care trebuie abordate?
- La ce nivel lingvistic elevul începe să manifeste o frecvență mare a bâlbâielii?

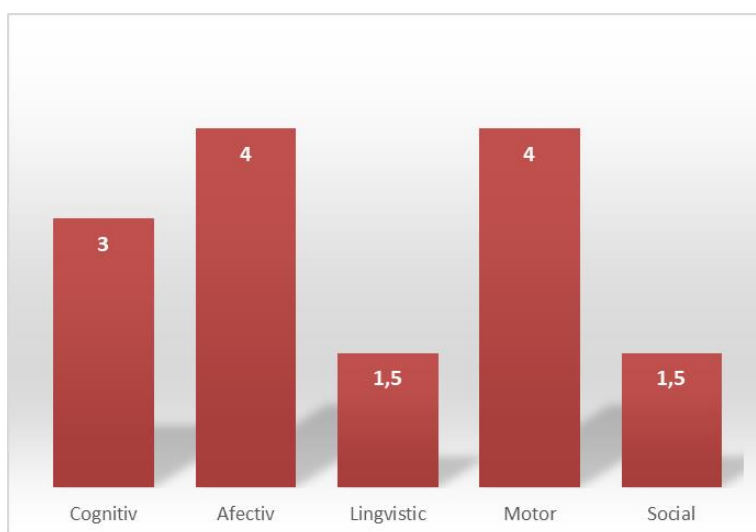
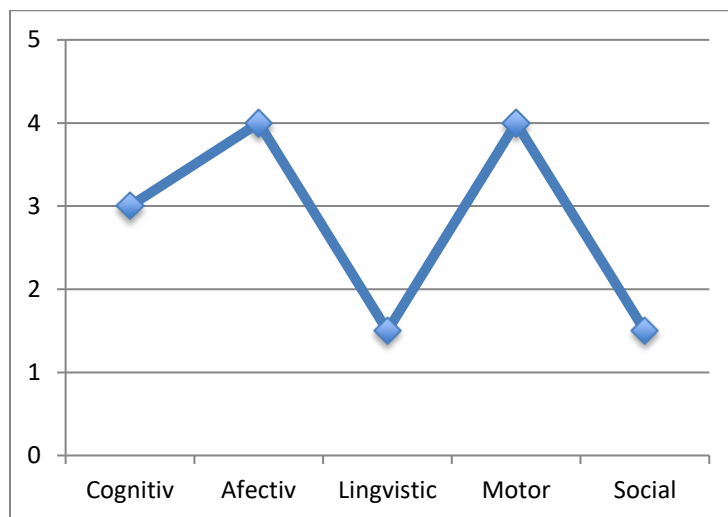
Întrebări de evaluare pentru **componenta motorie**:

- Care este procentul de cuvinte/silabe bâlbâite în timpul vorbirii?
- Care este procentul de cuvinte/silabe bâlbâite în timpul lecturii?
- Ce tipuri de disfluențe apar?
- Care este cel mai frecvent tip de disfluență?
- Cât de gravă este bâlbâiala?

Întrebări de evaluare pentru **componenta socială**:

- Se confruntă copilul cu bariere sociale din cauza bâlbâielii la școală, acasă sau în comunitate?
- Copilul este tachinat sau agresat pentru felul în care vorbește?
- Copilul se simte confortabil atunci când comunică acasă, la școală și în comunitate?

În urma evaluării, logopedul va realiza un profil CALMS al copilului și va stabili obiectivele terapeutice. Un exemplu de profil CALMS este prezentat în graficele următoare. În acest exemplu, elevul are anumite cunoștințe despre bâlbâială (zona cognitivă), dar simte multe emoții negative față de bâlbâială (zona afectivă). Abilitățile lingvistice sunt un punct forte pentru acest elev, dar controlul motor asupra bâlbâielii, disfluențele și frecvența lor sunt îngrijorătoare. Acest elev nu se confruntă cu un impact social semnificativ al bâlbâielii, în acest moment. Așadar, prioritară va fi intervenția logopedică în plan motor, afectiv și cognitiv.

Bibliografie:

- Healey, E. (2012). The Cognitive, Affective, Linguistic, Motor, and Social (CALMS) Assessment for School-Age Children Who Stutter: Clinician's Manual. Lincoln, Nebraska: The Board of Regents of the University of Nebraska
- Healey, E., Trautman, L., & Susca, M. (2004). Clinical Applications of a Multidimensional Approach for the Assessment and Treatment of Stuttering. Contemporary Issues in Communication Sciences and Disorders

Revista de logopedie a Centrului Logopedic Interșcolar Bacău, C.J.R.A.E. Bacău,
avizată de Inspectoratul Școlar al Județului Bacău (Nr. 240/ 12. 01. 2017)

Logoterapia

Anul VIII, numărul 15, aprilie 2023

COLECTIVUL REDACȚIONAL

Coordonatori:

prof. dr. Droiman Oana
inspector școlar pentru Învățământ Special și Centre Logopedice, I.S.J. Bacău
prof. Aprodu Diana Ecaterina, director C.J.R.A.E. Bacău
prof. logoped Petrea Maria-Ramona, C.L.I. Bacău

Comitetul de redacție:

prof. logoped Adăscăliței Estera-Maria, C.L.I. Bacău
prof. logoped Chelariu Marinela, C.L.I. Buhuși
prof. logoped Chirica Andreia, C.L.I. Bacău
prof. logoped Enea Andra Cristiana, C.L.I. Moinești
prof. logoped Frigură Ana-Maria, C.L.I. Onești
prof. logoped Hongu Maria, C.L.I. Bacău
prof. logoped Marcu Elena, C.L.I. Bacău
prof. logoped Năstac Alexandra, C.L.I. Bacău
prof. logoped Parascan Iulia Andreea, C.L.I. Bacău
prof. logoped Pavăl Adriana, C.L.I. Onești
prof. logoped Purcaru Ioana-Dana, C.L.I. Comănești
prof. logoped Roșu Alina, C.L.I. Bacău
prof. logoped Stoicescu Irina-Gabriela, C.L.I. Târgu Ocna
prof. logoped Bălan Nicolae, C.Ș.E.I. Mediaș
prof. de sprijin Ene Nicoleta Veronica, C.Ș.E.I. „Sf. Filofteia” Ștefănești

Grafică și tehnoredactare:

Petrea David, student E.T.T.I., Universitatea Politehnică din București

Revistă tipărită cu sprijinul
ASOCIAȚIEI COPIILOR CU NEVOI SPECIALE BACĂU

ASOCIAȚIA
"COPIILOR CU NEVOI SPECIALE BACĂU"

ISSN 2501-1774
ISSN-L 2501-1774